ਮਾਰੀਆਨੇ ਅੰਤੋ ਬਰੂਨੇ & ਅਨੁ.

ਬਨਾਮ

ਦਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ

(2022 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1628)

ਅਕਤੂਬਰ 12, 2022

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 -- ਧਾਰਾਵਾਂ 498ਏ, 306 ਅਤੇ 107 -- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 (ਪਤੀ) ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਆਹ 2005 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ -- 2007 ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਬੱਚਾ ਜਨਮਿਆ -- ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਗਰਭ ਦੌਰਾਨ ਗਰਭਪਾਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰੂਰਤਾ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਈ -- ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਾਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 498ਏ ਅਤੇ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ -- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ -- ਫੈਸਲਾ: ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ -- ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਲੱਭ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਵੇ -- ਅਭਿਯੋਗ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ -- ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਤੱਤ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ -- ਜਿਹੜੇ ਧਾਰਾ 498ਏ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਬੁਰੇ ਵਰਤਾਉ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ -- ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸਨ -- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਨੌ ਸਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ -- ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਾਈਪੋਲਰ ਵਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਛੁਪਾਈ ਗਈ ਸੀ -- ਨਾਲ ਹੀ, ਪੀਡਬਲਯੂ-9 ਯਾਨੀ ਕਿ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ -- ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਅਤੇ 498ਏ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ:1.1. ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਕਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕਰੂਰਤਾ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਥਿਤ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਤੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਜੋ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਜਾਂ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 38]

1.2. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਬਲਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਲਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਸੀ ਜਾਹਿਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਾਤਾਰ ਤੰਗ ਅਤੇ ਤਸੱਦਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਜੋ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਸੁਰਸੁਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਾ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਅਭਿਯੋਗ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਖੁਦ ਇੱਕ ਯੋਗ ਚਿਕਿਤਸਕ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਔਰਤ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 39]

1.3. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕਰੀਅ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਵੇ। ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਤੱਤ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 36]

2.1. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 498A ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਭਿਯੋਜਨ

ਗਵਾਹਾਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੇ ਸੰਬੰਧ ਚੰਗੇ ਸਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ 05.11.2014 ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 24.11.2014 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 3 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ। [ਪੈਰਾ 37]

2.2. ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਡਾ. ਅਮਲੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਅਤੇ ਡਾ. ਬ੍ਰੂਨੋ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਵਿਆਹ ਸੀ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 40][90]-ਐਚ; 90ਬੀ-ਏ]

3.1. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ: -) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ 3 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਬੀ) ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498A ਅਧੀਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਸਬੰਧੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸੀ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਚਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹਿਤ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵਿਆਹਿਤ ਕਲੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਡੀ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ ਈਮੇਲਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸ਼ਲਾਘਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦੇ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸ਼ਲਾਘਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹੋਰ, ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੇਲ ਭੇਜਿਆ ਕਿਹਾ "ਅਮਲੀ ਇੱਕ ਵਿਕਾਰ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ"; ਇਤਿਆਦਿ) ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਾਈਪੋਲਰ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਸਨ। ਹੋਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਵਸਾਦ ਲਈ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਵਸਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਥਕਾਵਟ, ਖਰਾਬ ਨੀਂਦ ਦਾ ਪੈਟਰਨ, ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਾਈਪੋਲਰ ਵਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਛੁਪਾਈ ਗਈ ਸੀ; ਐਫ) ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-9, ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 306 ਅਤੇ 498A ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਸਨ; ਈ) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਹਨ; ਐਚ) ਪੋਸਟ ਮੋਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਪਰ 15.12.14 ਨੂੰ, ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਾਹਰੀ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਦਮ ਘੁੱਟਣਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

3.2 ਵਿਚ ਕੇਸ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਗਏ ਇਸਤਗਾਸਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਅਤੇ 498A ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ। [ਪੈਰਾ 44][910-F]

ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ (2001) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 618 : [2001] 4 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 247 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਜੀਓ ਵਰਗੀਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 873; ਐਮ. ਅਰਜੁਨਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਇਸਦੇ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (2019) ਦੁਆਰਾ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 315; ਅਤੇ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2019) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 301 : [2019] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 703 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2019] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 315 ਨੇ ਪੈਰਾ 25 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2019] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 703 ਪੈਰਾ 26 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2001] 4 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 247 ਪੈਰਾ 42 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. ਹਾਈ ਦੇ 31.01.2022 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ 2022 ਦਾ

1628 ਅਪਰਾਧੀ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ। 2021 ਦਾ ਏ. ਨੰਬਰ 166।

ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਰਜੁਨ ਗਰਗ, ਅਪਰਾਜਿਤਾ ਜਾਮਵਾਲ, ਅਗਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਐੱਸ., ਆਕਾਸ਼ ਨੰਦੋਲੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਗੁਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਾਜਿਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਪੀ.ਵੀ.ਯੋਗੇਸ਼ਵਰਨ, ਅਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਵਾਈ. ਲੋਕੇਸ਼, ਵੀ.ਸਿਬੀ ਕਾਰਗਿਲ, ਵੀ.ਕੰਧਾ ਪ੍ਰਭੂ, ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ, ਅਨੁਭਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੂਰਿਆ ਨਰਾਇਣ ਪਾਤਰੋ, ਐਲ.ਆਰ. ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਨ, ਕੇ. ਕੁਮਾਰਵਦੀਵੇਲ, ਸ. ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਤੁਸ਼ੀਰ, ਸ. ਮਿੱਤਰ ਟੀਚਾ, ਐਡਵ. ਲਈ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.01.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 166 ਦੇ 2021

ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਹਿਲਾ ਕੋਰਟ, ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਐਸ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 209 ਦੇ 2016 ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ." ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 498ਏ ਅਤੇ 306 ਅਧੀਨ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 498ਏ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਨੂੰ 5,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਨੂੰ 25,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਦੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣ ਲਈ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾਵਾਂ 498ਏ ਅਤੇ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

2. ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

2.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਡਾ. ਐਮ. ਅਮਲੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਮ੍ਰਿਤਕ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ 08.09.2005 ਨੂੰ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 2007 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਬੱਚਾ ਜਨਮਿਆ। ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ, ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਡਾਕਟਰ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 05.11.2014 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਤੁਰੰਤ ਹੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੜੋਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੀਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਉਹ 05.11.2014 ਨੂੰ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਰੀਰ ਦਾ ਪੋਸਟ ਮੋਰਟਮ 06.11.2014 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਦਮ ਘੁੱਟਣਾ ਸੀ।

2.2 06.11.2014 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ K2, ਅਯਾਨਾਵਰਮ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਲਪਾਕ, ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 1865 ਦੇ 2015 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਦੇ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (ਇਸਨੂੰ “ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰੋ.ਸੀ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

2.3 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ 3 ਹਫਤੇ ਬਾਅਦ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 (ਸਾਸ) ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਸੁਰ ਖਿਲਾਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 498ਏ ਅਤੇ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 174 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰੋ.ਸੀ ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 498ਏ ਅਤੇ 306 ਆਈਪੀਸੀ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2.4 ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਆਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ 1.5 ਸਾਲ ਲਈ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਇਨਕਾਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧਮਕਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ,

ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ 2007 ਵਿੱਚ ਸੀਜ਼ੇਰੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਸਾਂਡੋ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਹੋਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਭਾਰੀ ਮਾਨਸਿਕ ਯਾਤਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਕ ਹੋਰ ਬੱਚਾ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਭਾਵੇਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਦੂਜੀ ਗਰਭਾਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਗਰਭਪਾਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ 05.11.2014 ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

3. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਚੂੰਕਿ ਅਪਰਾਧ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਟਰਾਇਅਬਲ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਸ ਐਸ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 209 ਦੇ 2016 ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਕੋਰਟ, ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਇਲ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

4. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 498ਏ ਅਤੇ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੁਹਾਰ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਅਲ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

. ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਭਿਯੋਗ ਪੱਖ ਨੇ 15 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਅਧੀਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ।

6. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਅਭਿਯੋਗ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 26.03.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਨੀ ਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸਾਸ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 498ਏ ਅਤੇ 306 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਸੁਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

7. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 166 ਦੀ 2021 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 498ਏ ਅਤੇ 306 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਰਾਹਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਜਵਾਬੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਅਵਧੀ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

8. ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਅਧਿਵਕਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਪੀ.ਵੀ. ਯੋਗੇਸਵਰਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਜੋ ਜਵਾਬੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲਾਂ:

9. ਮਿਸਟਰ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਅਧਿਵਕਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਆਹ ਦੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਲਣਸਾਰ ਸਨ।

10. ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਾਈਪੋਲਰ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਚੰਗੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਕਸਾਹਟ ਕਾਰਨ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ।

11. ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਉਲਟੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਦੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

12. ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਰੰਤੂ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਕਸਟਡੀ (ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ) ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ।

13. ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-9 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਮੈਡੀਕਲ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਇਲਾਜ 04.11.2014 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਿਊ-9 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸੀਨ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਯਾਸਾਂ ਅਤੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ।

14. ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਿਊ-3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਕ੍ਰੂਰਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

15. **ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਰਮੰਡੁਲਾ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ1, ਰਾਜੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ2, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ3, ਉਦੇ ਸਿੰਘ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ4।**

ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲਾਂ:

16. ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਵੀ. ਯੋਗੇਸਵਰਨ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਤੋਂ

ਪੀਡਬਲਿਊ-3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗਰਭ ਨ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਪੂਜਾ' ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਗਾਂ ਦਾ ਮੂਤਰ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

17. ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਕਾਰਕਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ, ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਤੌਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 306 ਅਤੇ 498ਏ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।

18. ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਿਊ-3 ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਛੱਡ ਗਿਆ।

19. ਇਹ ਵੀ ਜੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 2014 ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਗਰਭਾਵਸਥਾ ਦੇ ਗਰਭਪਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ, ਹੇਰਾਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਉਕਸਾਉਣਾ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧ ਗਿਆ।

20. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

21. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਜਿਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 306 ਅਤੇ 498ਏ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਤੱਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

22. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ -

"306. ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਉਕਸਾਉਣਾ: - ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਦੰਡਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।"

23. ਭੜਕਾਹਟ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾਹੈ ਅਧੀਨ:-

"107. ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਉਕਸਾਉਣਾ:- ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਗੱਲ, ਕੈਣ -

ਪਹਿਲਾ- ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

ਦੂਜਾ- ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਰੁਝੇਵੇਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਉਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ; ਜਾਂ

ਤੀਜਾ- ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ, ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਕੰਮ.

ਵਿਆਖਿਆ 1- ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਛੁਪਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ, ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼, ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ.

ਵਿਆਖਿਆ 2- ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਕਾਰਜ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਜ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਕਾਰਜ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

24.ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 107 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਭਿਸ਼ਾਪਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"13. ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂਕਿ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 309 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦਾ ਅਭਿਸ਼ਾਪਨ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 306 ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ :

"306. ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦਾ ਅਭਿਸ਼ਾਪਨ।—ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅਭਿਸ਼ਾਪਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

14 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਈਪੀਸੀ 'ਸੁਸਾਈਡ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਸੁਸਾਈਡ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਅਰਥ 'ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ' ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਲਾਤੀਨੀ ਸ਼ਬਦ 'ਸੁਸਾਈਡੀਅਮ' ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, 'ਸੁਈ' ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਆਪਣੇ ਆਪ' ਅਤੇ 'ਕੈਡੇਰੇ' ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਮਾਰਨਾ' ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੁਸਾਈਡ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ'। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੌਤ ਦਾ ਕੰਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਸਾਧਨ ਅਪਣਾਏ ਹੋਣ।

15. ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 306 ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਅਭਿਸ਼ਾਪਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

16. 'ਉਕਸਾਉਣਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 'ਉਕਸਾਉਣਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ -

"ਉਕਸਾਉਣਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਭੜਕਾਉਣਾ, ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।"

17. ਸੈਕਸ਼ਨ 107 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਪਰਿਧੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ। ਐਸ.ਐਸ.ਚੀਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ. ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ Anr6 , ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

"ਅਭਿਸ਼ਾਪਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਮੈਨਸ ਰੀਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕਰਿਆ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕੇਲ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਵੇ।"

25 ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਅਰਜੁਨਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਇਸਦੇ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

"ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਹਨ: (i) ਉਕਸਾਉਣਾ; (ii) ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਇਹ ਮਨਸ਼ਾ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਦਦ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕੇ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦ ਤੱਕ ਉਕਸਾਉਣ/ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

26. ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨੋਦਸ਼ਾ

ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਪਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਦੇ ਸਿੰਘ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਿਆ:-

16. ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੇਚੀਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਵਾਂ/ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਅਤੇ ਜਟਿਲ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਕਨਵਿੰਸਿੰਗ ਸਬੂਤ ਲੱਭ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਕਸਾਉਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

16.1. ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਵਿਚਾਰਣਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਉਸਾਰੇ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ, ਉਸਾਰਾ ਦੇਣਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਭੜਕਾਉਣਾ, ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। ਜੇਕਰ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਸਮਾਨ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਉਸਾਰੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਪੀੜਤ ਦੀ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਉਸਾਰੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਸਲ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ ਸਿਵਾਏ ਤੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਝਟਕਾ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ; ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਾ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਉਸਾਰੇ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਤੰਗ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨਾ ਕਰ ਦੇ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਾ ਕਰ ਦੇ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਾ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਉਸਾਰੇ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਦਸ਼ਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ।

27 ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 306 ਅਤੇ 498ਏ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਟਿਕਾਊ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

28 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਆਹ 2005 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਆਹ ਤੋਂ "ਰੋਸਾਂਡੋ" ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਜਨਮਿਆ ਸੀ ਜੋ 2007 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਉਲਲੇਖਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਵੇਂ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡਾਕਟਰ ਹਨ ਜੋ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦੋ-ਧ੍ਰੁਵੀ ਵਿਕਾਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਥਿਰੁਨੇਲਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

29. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਵਾਨੀ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਕੇ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਤੱਥ ਸਿਰਫ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਾਸ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ, ਮੇਰੀ ਸਾਸ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਮੈਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਅਸਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ-ਧ੍ਰੁਵੀ ਵਿਕਾਰ, ਉਦਾਸੀ, ਫੋਬੀਆ, ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਬਣੀ ਰਹੀ।" ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕਈ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ।

ਤੱਥ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 04.11.14 ਨੂੰ ਡਾ. ਸ਼ਾਲਿਨੀ, ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ, ਪੀਡਬਲਿਊ-9 ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਿਪੋਰਟ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ:

"ਡਾ. ਅਨਿਲ ਵਿਕਟੋਰੀਆ/32/ਐਫ ਐਮਬੀਬੀਐਸ, ਐਮਡੀ(ਸਾਈ), ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਈਐਮਐਚ

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਮਾਰੀਆਨੇ ਬ੍ਰੂਨੋ / 36 / ਐਮਚ (ਨਿਊਰੋ) ਸਰਜਨ ਦੀ ਪਤਨੀ

ਐਮਐਕਸ 7 ਸਾਲ ਏਐਨਸੀ/ਐਲਐਨ 1 ਪੁੱਤਰ 7/ਐਮ

ਜੋੜਾ ਇਕੱਠਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ

ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 1 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਈਐਮਐਚ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਓ ਥੱਕਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਓ ਨਿਰੁੱਤਸਾਹਿਤ, ਅਸਮਰੱਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਓ ਨੀਂਦ ਖਰਾਬ ਹੈ

ਉਸ ਨੇ 6 ਹਫ਼ਤੇ ਤੱਕ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਅਚਾਨਕ ਹੋਰ ਵੀ ਬੇਤਾਬ ਹੋ ਗਈ।

ਕੋਈ ਹਾਈਪਰਥਾਇਰੋਇਡਿਜ਼ਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨਹੀਂ

ਭੂਤਕਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਪ੍ਰੈਸਿਵ ਰੋਗ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (+)

ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਘਟਨਾ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਥਿਰੁਨੇਲਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਲਿਆ, ਆਈਸੀਯੂ, ਟੀਐਮਸੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ।

ਪੋਸਟ ਪਾਰਟਮ ਦੀ 2ਰੀ ਘਟਨਾ

ਮੌਜੂਦਾ 3ਜਾ ਘਟਨਾ

ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ – ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ

ਕਲਾਇੰਟ ਦਾ ਪਤੀ 2ਰੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਲਾਇੰਟ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਭਾ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗੀ। ਉਹ ਬੇਬਸ, ਨਿਰਾਸ਼ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਉਹ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਸ-ਸਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ।

ਪਤੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਰਾਏ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਚੁੱਪ ਅਤੇ ਨਿਸਕ੍ਰਿਯ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਈ.ਐਮ.ਐਸ. 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੀ। ਪਰ ਪਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਰਾਏ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ 2 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਅਮਲੀ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਮੁਫਤ T3, ਟੀ ਐਸ.ਐਚ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਕੈਪ. ਪ੍ਰੋਡੇਪ (20) 1-0-0

ਟੈਬ ਏਟਿਜਵੈਲ (25) 0-0-1 x 10 ਦਿਨ

10 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ TFT ਰਿਪੋਰਟ ਲੈ ਕੇ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਆਉਣਾ
ਬੇਕਦਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਲਈ ਥੈਰੇਪੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ"

30 ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਲਿਖ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟਸ ਲਈ ਚਲੀ ਗਈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ 2013 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 2014 ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਮਿਲਣਸਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕ੍ਰੂਰਤਾ ਜਾਂ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਦੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

31 2014 ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਗਰਭਪਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦਿਖਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ 04.11.2014 ਨੂੰ ਡਾ. ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-9 ਹੈ, ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ 05.11.2014 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿੱਚ ਬੇਹੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

32 ਜਿਸ ਦੋਧਾਰੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਦਾਸੀਨ ਘੱਟਾਉਣਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਉੱਚਾਈਆਂ ਤੱਕ ਦੇ ਮੂਡ ਸਵਿੰਗਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੋਧਾਰੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਕੁਝ ਲੱਛਣ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ

ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਖਾਲੀਪਨ ਜਾਂ ਬੇਕਦਰੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ

ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ 'ਤੇ ਡਰਾਮਾਈ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

33. ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਭੈਣ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ 3 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮੌਖਿਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਰਿਆਪਤ

ਦਾਜ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਧਾਰਾ 174 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ 306 ਅਤੇ 498ਏ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ -

"16. ਧਾਰਾ 498(ਏ) ਅਤੇ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਭਿਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ, ਕਿ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਉਕਸਾਉਣ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੌਤ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ 1 ਤੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ 3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਪੀੜਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪਾਈ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਕਰੂਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ। ਕਰੂਰਤਾ ਕਾਰਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਚਰਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ।"

18. ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਔਰਤ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਹੈ ਵਿਅਕਤੀ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਜਾਂ ਭੈਣ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..2 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗੜਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..3 ਅਤੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..10 ਦੇ ਸਬੂਤ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਏਗਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਨਸਿਕ ਬੇਰਹਿਮੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ..1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ, ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਓ। ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਪਵੇਗੀ ਸਹਿਜਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪਹੁੰਚੋ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨੋ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..10 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..2 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

20. ਪੀ ਡਬਲਯੂ..1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ..3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹ ਚੰਗੀ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਨਸਿਕ ਹਸਪਤਾਲ, ਕਿਲਪੌਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ, ਉਸ ਨੇ ਫਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 498 (ਏ) ਅਤੇ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ

ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਹੈ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ।"

34. ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਹਨ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਨਜ਼ਰ ਗੁਆਉਣ ਲਈ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੈ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਪਰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਵਾਪਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਕਿਰਿਆ ਨੇ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ.

35. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਹੀ ਕੇਵਲ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸੱਦਦ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਝੱਲਣੇ ਪਏ। ਉਲਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਕੋਲ ਸਲਾਹ ਲਈ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਉਤਪੀੜਨ ਅਤੇ ਤਸੱਦਦ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਅਭਿਯੋਗ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਖੁਦ ਜੋ ਇੱਕ ਯੋਗ ਚਿਕਿਤਸਕ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਔਰਤ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗੀ।

36. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਵੇ। ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਤੱਤ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

37. ਹੁਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 498ਏ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਭਿਯੋਜਨ ਗਵਾਹਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਹੇਜ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੇ ਸੰਬੰਧ ਚੰਗੇ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ 05.11.2014 ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 24.11.2014 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 3 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ।

38. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕਰਨ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਪਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਉਕਸਾਹਟ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੇ ਹੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਜੋ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੇੜਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਜਾਂ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 306 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

39.ਦੋਸ਼ੀ/ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ – ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ – ਪੀ ਡਬਲਯੂ-2

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ – ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3

ਬਾਥਰੂਮ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਬੜਾਈ – ਪੀ ਡਬਲਯੂ-4

ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੌਕਰਾਣੀ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-5

ਬੜਾਈ ਨਾਲ ਆਇਆ ਏਸੀ ਮਿਕੈਨਿਕ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-6

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਹਿਕਰਮੀ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-7

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਹਿਕਰਮੀ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-8

04.11.2014 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਡਾਕਟਰ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-9

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਉੱਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਡਾਕਟਰ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-10

05.11.2014 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਮਰਿਆ ਐਲਾਨਣ ਵਾਲਾ ਡਾਕਟਰ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-11

ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਰਭਪਾਤ ਉੱਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਡਾਕਟਰ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-12

ਆਟੋ ਡਰਾਈਵਰ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-13

ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ - ਪੀ ਡਬਲਯੂ-14

ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ – ਪੀ ਡਬਲਯੂ-15

40 ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਤੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਡਾ. ਅਮਲੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਅਤੇ ਡਾ. ਬ੍ਰੂਨੋ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਵਿਆਹ ਸੀ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ।

41. ਪੀ ਡਬਲਯੂ-9, ਡਾ. ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਇੱਕ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 04.11.2014 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ, ਨੀਂਦ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੋਰ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-9 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਥੇ ਅਵਸਾਦ ਦੇ ਲੱਛਣ ਸਨ। ਪੀ ਡਬਲਯੂ-9 ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 04.11.2014 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 1 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮਹਿਲਾ ਵਾਰਡ (8 ਐਮ.ਐਚ.) ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਥੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੀਂਦ ਦਾ ਪੈਟਰਨ ਖਰਾਬ ਹੈ ਆਦਿ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਉਲਲੇਖਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-9 ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਵਸਾਦ ਰੋਗ ਸੀ ਅਰਥਾਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. ਕਾਲਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਪੋਸਟ-ਪਾਰਟਮ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਹੈ। 04.11.2014 ਨੂੰ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਪੀ ਡਬਲਯੂ-9 ਯਾਨੀ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਪੀੜਤ ਦੇ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-1 ਤੋਂ ਪੀ ਡਬਲਯੂ-3 ਤੱਕ ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ।

42. ਇਹ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਬਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ੁਲਮ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ **ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮ

ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤੱਤ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“20. ਉਕਸਾਉਣਾ ਮਤਲਬ 'ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ', 'ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਭੜਕਾਉਣਾ, ਉਤਤੇਜਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਉਕਸਾਉਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਣਾਮ ਦੀ ਸੁਝਾਈ ਦੇਵੇ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪਰਿਣਾਮ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਉਚਿਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਛੱਡਤਾਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਆਚਰਣ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਕਸਾਉਣ ਨੂੰ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗੁੱਸੇ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਪਰਿਣਾਮ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

21. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਓਰੀਲਾਲ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਰੂਰਤਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗੇ ਕਿ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੀੜਤ ਸਾਧਾਰਣ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ, ਮਤਭੇਦਾਂ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਫਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ, ਮਤਭੇਦਾਂ ਅਤੇ ਫਰਕਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਸਮਾਨ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਤਰਆਤਮਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।"

43. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਜੋ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 3 ਹਫਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ.

2. ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ.

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ।

4. ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ ਈਮੇਲਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਡੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਰੀਅਰ ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ, ਜੋ ਖੁਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੇਲ ਭੇਜੀ ਕਿ “ਅਮਾਲੀ ਹੈ ਵਿਗਾੜ ਨਾਲ ਲੜਨਾ"

5 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਹਰੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਤਮਘਾਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਵਸਾਦ ਲਈ ਇਲਾਜ ਅਧੀਨ ਵੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਵਸਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਥਕਾਵਟ, ਖਰਾਬ ਨੀਂਦ ਦਾ ਪੈਟਰਨ, ਹਿਮਾਇਤੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਹਰੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਛੁਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

6 ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-9, ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 306 ਅਤੇ 498ਏ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

7 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੀ ਮੌਖਿਕ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਹਨ।

8 ਪੋਸਟ ਮੌਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਪਰ 15.12.14 ਨੂੰ, ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਾਹਰੀ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਦਮ ਘੁੱਟਣ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

44 ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 306 ਅਤੇ 498ਏ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

45 ਨਤੀਜਤਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 31.01.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ 26.03.2021 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

46. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

(ਅਸਿਸਟਡ: ਨੇਹਾ ਸ਼ਰਮਾ, LCRA)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate